

ganste vist ikke havde før 1848. Kesses nu Spørgsmaalet om Befolkningens Ansvar, saa synes det ærede Medlems Logik at være saaledes, at naar de tidligere styrende kunde bære sig galt ad, maatte de Ansværende — hvorsaf det ærede Medlem og hans Parti er en Del — ogsaa kunne gøre det. Nej, det kan ikke være god Logik! Det ærede Medlems Logik bør være den, at naar de andre have baaret sig galt ad, og dette har det ærede Medlem jo et skarpt Blik for, har det ærede Medlem og hans Parti ingen Ret til at gøre det samme, men maaske derimod se at gøre det bedre (Afbrydelse) . . . egentlig Krigspolitik ved jeg ikke af, at der er blevet ført, men man er til Dels bleven overrasket af Begivenhederne; og naar det som oftest har været Tilfældet i vor Historie, at Landets Borgere have været sorgløse, kan man ikke kaste al Skyld paa de styrendes formentlige Krigspolitik og Ukløgskab. Det ærede Medlem kunde i øvrigt lige saa gerne anvende hele denne Argumentation paa hele hans eget Partis Optræden og dets Nederlag i den indre Politif. Vil det ærede Medlem sige, at fordi Venstre har begaaet en hel Del Fejl — hvilket han jo stadig paastaar, idet Folk, som have hørt til Venstre, have svigtet deres Parti o. s. v. — kunne i Fremtiden senere politiske Slægter bære sig ad paa samme Maade. Det ærede Medlem og hans Parti have nu deres Del af Ansvaaret for, om vi staa forberedte eller uforberedte i Tilfælde af alvorlige Begivenheder, og ingen Henvisning til Fortidens mulige Fejl kan fri ham for dette.

Bust: Det er stadig det, der er det ærede Medlem (S. Hage) og mig imellem, at jeg ikke tror, at vi kunne forsvare os. Hvis jeg tilhørte en saa stor Nation som Tyskland eller Frankrig, da kunde jeg forstaa den Politif, der er bleven ført fra de Herrer's Side. Under saadanne Forhold kunde den være rigtig, thi der er ikke Tale om andet, end at, selv om Frankrig har lidt et Nederlag over for Tyskland, kan det dog med sine Hjælpekilder assure sig mod, at der atter sker noget lignende som i 1870. Men det jeg paastaar om Danmark, er, at vi ikke kunne slaas i den Forstand, som det ærede Medlem taler om, vi kunne ikke en Gang med vor Magt forsvare os, og derfor passer

det ærede Medlems Argumentation aldeles ikke, naar han diskuterer med mig.

M. Klausen: Det ærede Medlem for Næsens (Berntsen) mente, jeg skulde nære Taknemmelighedsfølelse over for ham og hans Parti for de to store Bedrifter, som de have at se tilbage paa, nemlig Hærløben og Forliget. Det synes jeg dog er en for stærk Fordring at ville opstille, at vi skulde være taknemmelige paa Grund af disse to Ting. Jeg tror, at den danske Befolkning aldrig nogen Sinde kommer saa vidt, at den vil nære nogen som helst Taknemmelighed over for de Herrer af den Grund. Nej, tværtimod, det er ganske andre Følelser, vi nære over for de Herrer for de to Bedrifter. Det ærede Medlem undrede sig over, hvorsaf jeg ikke havde angrebet Venstre noget stærkere i Nar; jeg havde angrebet dem meget stærkere i Fjor, sagde han. Det er jo muligt, at det ærede Medlem derved ikke har følt sig saa glad i Nar som i Fjor. Det er meget muligt, at de moderate være særdeles glade og veltilfredse ved, at jeg angreb Venstre i Fjor, og at de kunde ønske, jeg skulde gøre det samme i Nar. Naar jeg angreb Venstre i Fjor, saa var det imidlertid ikke noget, som jeg gjorde, fordi de moderate ønskede det. For øvrigt har jeg ogsaa paa mange Punkter i Nar angrebet Venstre, men jeg gør det ikke for derved at berede de moderate en Glæde. Det ærede Medlem gjorde sig til af, at han atter var kommen over paa venstre Fløj, og over, at nu stod han sammen med Venstre igen. Det minder mig om en Replik i „Genboerne“, nemlig denne: „Naar Lieutenant v. Buddinge staaar paa venstre Fløj, behøver vi ikke at spørge om den højre.“

S. Hage: Det ærede Medlem for Ribe Amts 3dje Valgtreds (Bust) har selvfølgelig Ret til i Narens Løb at forandre sine Anskuelser, men det kan ikke desmindre have sin Interesse at høre, hvad det ærede Medlem udtalte i 1879 ved første Behandling af Loven om Hærens Ordning. Med den højtærede Formand's Tilladelse skal jeg oplæse et Par Linier: „Det forekommer mig, at det vilde borge daarligt for vort Fædrelands Fremtid, dersom vi ved saaledes at se nogle saa Nar tilbage nu med Sand-